

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Balejové a soudkyň Mgr. Kateřiny Bednařikové a Mgr. Heleny Nutilové v právní věci žalobce **ELEKTRA PV, s.r.o.**, se sídlem České Budějovice, Vrbenská 197, zastoupeného JUDr. Mgr. Petrou Novákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Praha 2, náměstí Míru 341/15, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Jihočeský kraj**, se sídlem České Budějovice, Mánesova 1803/3a, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 6. 10. 2016 ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhal poskytnutí soudní ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v odpojení datového kabelu, když se dne 5. 9. 2016 žalovaný (dále také „správce daně“) dostavil do datového centra Nagano, U nákladového nádraží 3156, Praha 3, kde byly umístěny servery žalobce, odpojil datový

kabel, čímž přerušil datové spojení žalobce se servery, přelepil místo páskou správce daně a servery ponechal na místě.

Žalobce se tímto nezákonným zásahem cítí být přímo zkrácen na svých právech a přičítá tento zásah na vrub žalovanému. Žalovaný podle názoru žalobce porušil čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný měl dále porušit příslušná ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

Žalobce se podanou žalobou domáhá, aby krajský soud vyslovil, že odpojení datového kabelu a přerušení datového spojení serverů umístěných v racku RP31/8, v T-Mobile GTS datovém centru Nagano, U nákladového nádraží 3156, Praha 3, dne 5. 9. 2016 bylo nezákonným zásahem, a aby přikázal správci daně obnovit datové spojení serverů žalobce, případně aby přikázal správci daně umožnit samotnému žalobci obnovit datové spojení.

Žalobce namítá, že odpojením datového kabelu správce daně znemožnil žalobci přístup k veškerým datům, která byla uložena na předmětných serverech, tedy mimo jiné k části účetnictví, skladovému hospodářství a ostatním dokumentům a informacím vážícím se k jeho podnikatelské činnosti, z nichž mnohé mají povahu obchodního tajemství a představují duševní vlastnictví žalobce. Žalobce rovněž uvedl, že s ohledem na objem dat byla i záloha uložena na předmětných serverech a není vyloučeno, že správce daně poškodil veškerá data žalobce. Na tyto skutečnosti byl správce daně žalobcem opakovaně upozorňován (viz. protokol ze dne 5. 9. 2016, č. j. 1837925/16/2201-80541-306431), přesto však k odpojení datového kabelu došlo.

Žalobce odkazuje na písemnost ze dne 7. 9. 2016, č. j. 1845225/16/2201-80541-306431 nazvanou sdělení věřitele, která byla adresována insolvenčnímu soudu žalobce. V této písemnosti má správce daně tvrdit, že k odpojení serverů přistoupil na základě usnesení ze dne 17. 8. 2016, č. j. 41 INS 18021/2016-A-6, ve kterém měl správci daně tento úkon nařídít insolvenční soud. Žalobce namítá, že v předmětném usnesení insolvenčního soudu žádná taková povinnost stanovená není. Současně správce daně v uvedeném sdělení uvedl, že ho k zajištění serverů žalobce vedla důvodná obava manipulace či odstranění uložených dat ze serverů žalobcem. Tato obava je podle žalobce lichá a je pouze zástupným důvodem znemožnit žalobci uplatňovat jeho práva v průběhu daňových a soudních řízení.

Podle žalobce představuje postup žalovaného zásadní překročení mezí jeho pravomocí s ohledem na princip enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, neboť jej žádné ustanovení daňového řádu ani jiného právního předpisu neopravňuje k sepisování věcí ve vlastnictví žalobce a k provádění úkonů v daňové exekuci za účelem domnělé ochrany dat žalobce.

Žalobce považuje zásah žalovaného a jeho načasování za účelové jednání mající za cíl znemožnit žalobci účinně se bránit v daňových a soudních řízeních, neboť správce daně žalobci znemožnil přístup k jeho veškerým datům v okamžiku, kdy se měl žalobce vyjádřit k výsledku kontrolního zjištění v rámci tříleté daňové kontroly, na základě které byly vydány zajišťovací příkazy, kdy měl žalobce zaslat vyjádření k návrhu na prohlášení insolvence, kdy mu běží lhůta pro podání žalob proti zajišťovacím příkazům, a podání v rámci jiných soudních sporů a kdy měl před dokončením statutárního auditu. Žalobce také zdůrazňuje, že zásah znemožnil plnění jeho povinností ve vztahu k obchodním partnerům a zákazníkům, zaměstnancům, Úřadu práce, finančnímu úřadu, včetně daňových přiznání a kontrolních hlášení a znemožnil mu pokračovat v podnikatelské činnosti.

Žalobce namítá, že k odpojení datového kabelu došlo neodborně prostým vytažením, což mohlo mít za následek ztrátu či poškození dat. Zároveň konstatuje, že správce daně ponechal servery po jejich odpojení na stejném místě, neodvezl je, ale pouze sepsal a označil úřední uzávěrou. Žalobce namítá, že shodným způsobem mohl správce daně postupovat, aniž by servery odpojil, neboť takový je běžný postup jiných správců daně, kteří např. stroje pojmu do soupisu věcí a ponechají je k výkonu podnikatelské činnosti.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě shrnul skutkový průběh týkající se daňové kontroly zahájené dne 18. 9. 2013. Na základě dokazování v průběhu daňové kontroly dospěl k závěru, že bude stanovena daň z přidané hodnoty ve výši cca 105 milionů Kč. Dne 22. 6. 2016 byly vydány zajišťovací příkazy, kterými byla zajištěna daň z přidané hodnoty v celkové výši 74.902.697 Kč a které se staly exekučním titulem. Následně byly vydány i exekuční příkazy a k zajištění úhrady daně byla vydána rozhodnutí o zřízení zástavního práva na movité věci, osobní automobily ve vlastnictví žalobce č. j. 1504978/16/2201-80541-306431, a na věc hromadnou, zásoby zboží a materiálu ve vlastnictví žalobce, č. j. 1517795/16/2201-80541-306431.

Vyhláškou č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-3 vydanou dne 3. 8. 2016 bylo s žalobcem zahájeno insolvenční řízení. Dne 8. 8. 2016 žalovaný podal přihlášku pohledávek do insolvenčního řízení. Usnesením ze dne 17. 8. 2016, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-6 nařídil insolvenční soud předběžné opatření, kterým umožnil žalovanému provést již nařízenou exekuci podle exekučního příkazu na prodej movitých věcí ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1504890/169/2201-80541-306431.

Žalovaný provedl soupis osobních automobilů a zajistil zboží ve skladech zřízením zástavního práva na věc hromadnou. Žalobce neposkytl v průběhu července 2016 avizovanou spolupráci při identifikaci zboží ve vlastnictví žalobce a ve vlastnictví jiných osob, ani nepředložil správci daně potřebné doklady. Z toho důvodu přistoupil správce daně dne 22. 7. 2016 k zahájení soupisu zboží ve skladech. V závěru měsíce srpna 2016 správce daně zjistil, že žalobce v rozporu s § 109 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“) odvázel majetek a bránil žalovanému v jeho soupisu. Z tohoto důvodu správce daně přistoupil k provedení soupisu hlavních datových serverů nemalé finanční hodnoty v datovém centru Nagano.

Žalovaný tak nesouhlasí s názorem, že by odpojení serverů žalobce bylo nezákonné, neboť servery byly sepsány v průběhu daňové exekuce na základě exekučního příkazu č. j. 1836993/16/2201-80542-307283 ze dne 5. 9. 2016. Žalovaný předestřel své přesvědčení o oprávněnosti odpojení kabelu a opřel jej o ustanovení § 203 a následující daňového řádu. Podle žalovaného si lze jen stěží představit situaci, kdy je správce daně oprávněn sepsat servery jako věci movité a ty následně nemoci odpojit od datového kabelu. V takovém případě by správce daně nemohl fakticky provést zpeněžení serverů jako sepsaných movitých věcí.

Žalovaný dále odkazuje na úřední záznam č. j. 2143755/16/2201-80542-307385, který informuje o dohodě s tehdejší insolvenční správkyní ohledně obnovení datového spojení. Podle dohody měly být předmětné servery zapojeny a datové spojení mělo být obnoveno.

Žalovaný nesouhlasí s žalobcem stran tvrzení o údajném poškození v důsledku odpojení datového spojení. Podle žalovaného není jeho povinností brát ohled na způsob, jakým daňový subjekt archivuje, a zda vůbec, svá data, která má uložena na serverech.

Žalovaný se rovněž vyjádřil k usnesení insolvenčního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-6, podle jehož obsahu mu insolvenční soud nenařídil povinnost odpojit servery, ale umožnil mu prostřednictvím předběžného opatření pokračovat v již nařízené daňové exekuci.

Žalovaný ve svém vyjádření dále uvádí, že je oprávněn činit takové úkony, kterými bude znemožněno nakládání s majetkem ve vlastnictví daňového dlužníka, který je předmětem daňové exekuce. Žalovaný v rámci nařízené daňové exekuce vydal exekuční příkazy na pohledávky z účtů žalobce a exekuční příkaz na prodej movitých věcí. Žalobce byl správcem daně opakovaně žádán, aby předkládal soupis zboží včetně nezaplacených faktur, které prokazovaly převzetí nezaplaceného zboží, které mělo být vráceno dodavatelům. Žalobce však odmítal s žalovaným spolupracovat ohledně vrácení zboží, jehož nebyl vlastníkem. Žalobce dále odmítal žalovanému sdělit místo, na které odvezl movité věci.

Na základě shora uvedených skutečností vyhodnotil žalovaný jednání žalobce tak, že řádné provedení daňové exekuce může být z důvodu odmítání součinnosti žalobce zmařeno. Za takové situace musel správce daně provést odpojení datového kabelu, neboť se důvodně obával, že samotné servery budou žalobcem převezeny, případně údaje v nich obsažené mohou být poškozeny, upravovány nebo jinak zasaženy.

Podle žalovaného uvádí žalobce nepřesnosti ohledně rozsahu údajů, které mají být na serverech uloženy, přičemž má disponovat všemi potřebnými údaji a podklady, aby mohl spolupracovat s jinými institucemi a orgány veřejné správy. Závěrem pak žalovaný nesouhlasí s tvrzením o neodbornosti odpojení serverů v datovém centru, neboť žalovaný odpojení provedl za účasti pracovníků specializovaného oddělení IT služeb Generálního finančního ředitelství a datového centra Nagano. Žalovaný má rovněž zjištěno, že v důsledku odpojení nedochází žádným způsobem ke ztrátě či poškození údajů uložených na serverech.

Z podkladů předložených žalovaným vplynuly pro nyní projednávanou věc následující podstatné skutečnosti: Dne 18. 9. 2013 byla zahájena daňová kontrola u žalobce na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období duben 2013, květen 2013 a červenec 2013. Následně byla zahájena daňová kontrola na téže dani za zdaňovací období červen, srpen, září, říjen, listopad, prosinec 2013 a leden 2012 až březen 2013.

Dne 22. 6. 2016 byl pod č. j. 1504890/16/2201-80541-306431 vydán exekuční příkaz na prodej movitých věcí (dále jen „exekuční příkaz“), kterým byla nařízena daňová exekuce prodejem movitých věcí k vymožení nedoplatků na daních v celkové výši 74.902.697 Kč. Exekuční příkaz stanovil, že k vymožení nedoplatků bude proveden soupis movitých věcí dlužníka, které podléhají exekuci, jejich zpeněžení, pokud to povaha věci nevyklučuje, a z výtěžku prodeje bude uspokojen nedoplatek, pro který je exekuce nařizována.

Podkladem pro exekuční příkaz bylo jedenáct zajišťovacích příkazů, vydaných rovněž dne 22. 6. 2016, jakožto vykonatelných exekučních titulů.

Z protokolu o soupisu věcí ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1500466/16/2201-80542-307283, se podává, že dne 22. 6. 2016 ve 12:52 hod. zadal žalobce příkaz k úhradě do UniCreditBank pro expresní tuzemskou platbu ve výši 74.902.697 Kč ve prospěch žalovaného. V protokolu se uvádí, že banka nemohla příkaz realizovat, pravděpodobně z důvodu blokace účtu. Proto přistoupil žalovaný k vydání exekučního příkazu č. j. 1506916/16/2201-80541-306431 ze dne 22. 6. 2016 na přikázání pohledávky z účtu vedeného u UniCreditBank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Dne 21. 7. 2016 byl sepsán protokol o soupisu věcí č. j. 1626539/16/2201-80542-307283 provedený v daňové exekuci nařízené exekučním příkazem, obsahující úkon, a to úřední uzávěru nebytových prostor na adrese Rudolfovská 204, České Budějovice, ve kterých jsou skladovány zásoby zboží. Následně dne 22. 7. 2016 byl sepsán protokol o soupisu věcí č. j. 1625021/16/2201-80542-307283 obsahující úkon, a to úřední uzávěru nebytových prostor na adrese Nemanická 5, České Budějovice, ve kterých jsou skladovány zásoby zboží.

Vyhláškou ze dne 3. 8. 2016, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-3, zveřejněnou v 7:54 hodin bylo ve věci žalobce zahájeno insolvenční řízení a tímto okamžikem nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.

Usnesením ze dne 17. 8. 2016, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-6 bylo nařízeno předběžné opatření, kterým byl omezen účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení uvedený v § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona a to tak, že se žalovanému umožňuje provést již nařízenou exekuci, nařízenou exekučním příkazem na prodej movitých věcí s omezením, aby výtěžek dosažený zpeněžením byl po dobu probíhajícího insolvenčního řízení vedeného u krajského soudu pod sp. zn. KSCB 41 INS 18021/2016, k dispozici v tomto řízení.

Dne 5. 9. 2016 uskutečnil správce daně soupis movitých věcí k vymození nedoplatků. Správce daně o tomto úkonu sepsal protokol o soupisu věcí č. j. 1836996/16/2201-80542-307283 (dále jen „Protokol“), který zachycuje soupis věcí, provedený v daňové exekuci nařízené vydáním exekučního příkazu. Z Protokolu se podává, že se správce daně téhož dne dostavil na místo T-Mobile GTS datové centrum Nagano, U nákladového nádraží 3156, Praha 3, kde byl zaměstnanec společnosti T-Mobile, T. T., požádán o kontaktování odpovědné osoby, která umožní správci daně přístup k movitým věcem dlužníka. T. T. kontaktoval právní oddělení společnosti T-Mobile, která na místo poslala svého zástupce, M. K. a ten umožnil správci daně vstup do datového centra. T. T. označil místo, kde se nacházel rack RP31/8, ve kterém byly umístěny servery žalobce. Správce daně odpojl datový kabel a přerušil tím datové spojení. Rack RP31/8 byl přelepen páskou finanční správy a sepsané věci movité byly ponechány na místě. Správce daně prostřednictvím Protokolu a v souladu s § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 206 odst. 5 daňového řádu vyzval M. K., aby dle jeho pokynu odevzdal věci, které byly sepsány v daňové exekuci, na místě určeném správcem daně. O tom, zda k převozu movitých věcí skutečně došlo, není ve spise žádná zpráva. Přílohou č. 1 Protokolu je seznam sepsaných movitých věcí, kdy cena za jednotlivé položky i předpokládaný výtěžek z prodeje budou stanoveny dodatečně.

Krajský soud posoudil žalobu v mezích žalobních bodů. Vzhledem k tomu, že žalobce navrhoval určení, že zásah byl nezákonný, vycházel krajský soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 odst. 1, věta za středníkem s. ř. s.).

Žaloba není důvodná z následujících důvodů.

Krajský soud vycházel při meritorním posouzení žaloby z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 65, publikovaného pod č. 603/2005 Sb. NSS, z něhož se podává, že „[o]chrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň - splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.“ Ustanovení § 82 s. ř. s. bylo s účinností od 1. 1. 2012 novelizováno tak, že šestá podmínka již není bez dalšího pojmovým znakem nezákonného zásahu. Ochrany před nezákonným zásahem se lze nyní domáhat i v případě, že zásah nebo jeho důsledky již netrvají ani nehrozí jeho opakování. V takovém případě se lze domáhat toho, aby soud určil, že provedený zásah byl nezákonný. I přes naznačenou změnu právní úpravy je shora citovaný judikát stále použitelný, a jelikož se žalobce domáhá prohlášení za nezákonný takový zásah, který již netrvá, zabýval se krajský soud pouze pojmovými znaky nezákonného zásahu vymezenými pod body 1 až 5.

V předmětné věci bylo dne 22. 6. 2016 vydáno 11 zajišťovacích příkazů podle § 167 daňového řádu, kterými byla zajištěna úhrada dosud nestanovené daně z přidané hodnoty za zdaňovací období leden až listopad 2013. Zajišťovací příkazy byly dne 22. 6. 2016 doručeny žalobci a staly se exekučním titulem podle § 176 odst. 1 písm. c) daňového řádu. Následně byla zahájena daňová exekuce vydáním exekučních příkazů č. j. 1504890/16/2201-80541-306431 ze dne 22. 6. 2016 na prodej movitých věcí, č. j. 1506916/16/2201-80541-306431 ze dne 22. 6. 2016 na pohledávky z účtu vedeného u UniCreditBank Czech Republic and Slovakia, a. s., č. j. 1512770/16/2201-80541-306431 ze dne 23. 6. 2016 na pohledávky z účtu vedeného u ČSOB a. s., č. j. 1512791/16/2201-80541-306431 ze dne 23. 6. 2016 na pohledávky z účtu vedeného u UniCreditBank Czech Republic and Slovakia, č. j. 1512808/16/2201-80541-306431 ze dne 23. 6. 2016 na pohledávky z účtu vedeného u Fio banky a. s. a č. j. 1512859/16/2201-80541-306431 ze dne 23. 6. 2016 na pohledávky z účtu vedeného u České spořitelny, a. s.

Daňová exekuce bezpochyby představuje pro žalobce omezení a zatížení, které je však nezbytné pro výkon správce daně směřující k zajištění veřejných prostředků. Správce daně posuzuje a dokazuje různé varianty skutkového stavu a je povinen přihlížet ke všemu, co při správě daní vyjde najevo.

Byť v projednávané věci není předmětem sporu vydání zajišťovacích příkazů, považuje krajský soud za vhodné uvést zjištěné okolnosti jejich vydání.

Důvody pro vydání zajišťovacích příkazů upravuje § 167 odst. 1 daňového řádu, podle kterého, *je-li odůvodněná obava, že daň, u které dosud neuplynul den splatnosti, nebo daň, která nebyla dosud stanovena, bude v době její vymahatelnosti nedobytná, nebo že v této době bude vybrání daně spojeno se značnými obtížemi, může správce daně vydat zajišťovací příkaz.* Z odůvodnění rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č. j. 36770/16/5100-41458-711929, kterým Odvolací finanční ředitelství jako odvolací orgán zamítne odvolání proti zajišťovacím příkazům, vyplývá několik indicií, které správce daně vedly k vydání zajišťovacích příkazů za

existence odůvodněné obavy, že daň, která dosud nebyla stanovena, bude v době její vymahatelnosti nedobytná.

V průběhu daňové kontroly správce daně zjistil, že žalobce je zapojen do dvou obchodních schémat vytvořených za účelem realizace podvodu na dani z přidané hodnoty. Jednalo se o karuselový řetězec a akviziční podvod. V době vydání zajišťovacích příkazů disponoval správce daně informacemi nasvědčujícími vědomé účasti žalobce v podvodných schématech. Ve vztahu k nedobytnosti daně pak správce daně zjistil, že byla ke dni 18. 4. 2016 založena obchodní společnost PV3 s. r. o., náměstí 14. října 1307/2, Praha 5, IČ 05001269, která má shodné jednatele a společníky jako žalobce a analyticko-vyhledávací činností správce daně byl zjištěn zamýšlený útlum ekonomické aktivity žalobce, zahájení ekonomické činnosti PV3 a hrozba nebezpečí odklonu ekonomické činnosti žalobce na tento nový podnikatelský subjekt.

Výkladem ustanovení § 167 odst. 1 daňového řádu a oprávněností vydání zajišťovacích příkazů se zabýval Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 16. 4. 2014, č. j. 1 As 27/2014 – 31, ve kterém vyslovil, že: *„naplnění odůvodněné obavy je třeba zkoumat individuálně ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu. Bylo by velmi obtížné a málo funkční snažit se institut odůvodněné obavy vymezit či zpřesnit stanovením více či méně abstraktních nepřekročitelných mantinelů nebo mnohabodovým testem jeho použitelnosti. V té nejobecnější rovině proto pouze soud konstatuje, že existence odůvodněné obavy musí být založena na konkrétních poměrech daňového subjektu, které musí být vztaženy k výši dosud nesplatné nebo nestanovené daně. Vydání zajišťovacího příkazu tak nelze spojovat výhradně se situací, kdy daňovému subjektu hrozí insolvence, kdy se daňový subjekt zbavuje majetku nebo kdy činí účelově kroky, které by podstatně ztížily nebo zmařily budoucí výběr daně. Jak správně konstatoval krajský soud, zajišťovací příkaz lze vydat i v případech, kdy ucelený a logický okruh indicií nižší intenzity svědčí o nedobré ekonomické situaci daňového subjektu, která ve vztahu k výši dosud nesplatné či nestanovené daně vyvolá obavu o schopnosti daňového subjektu daň v době její vymahatelnosti uhradit. Tento okruh indicií a závěry o ekonomické situaci daňového subjektu musí být přesvědčivě popsány v zajišťovacím příkazu (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2010, č. j. 9 Afs 57/2010 – 139).“*

Další významné závěry ve vztahu k výkladu § 167 odst. 1 daňového řádu učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 Afs 18/2015 – 48, kde uvedl, že *„Je nepochybné, že správce daně při vydávání zajišťovacího příkazu může vzít do úvahy též protiprávní charakter řetězce, kterého se daňový subjekt účastnil, povahu zboží, s jehož obchodováním má vznikat nárok na odpočet DPH, jednání daňového subjektu ve vztahu k správci daně v souvislosti se zatím nestanovenou daní, nebo i v souvislosti s placením daní jiných či s plněním jiných povinností dle daňového řádu. Současně je nutno souhlasit se žalovaným, že při vydávání zajišťovacího příkazu nebude na místě obšírně prokazovat otázky, které z povahy věci souvisí se stanovením samotné daně, nikoliv s otázkou existence odůvodněné obavy ve smyslu shora cit. § 167 odst. 1 daňového řádu. Jinak by vskutku správce daně stanovoval daň dvakrát: jednou v zajišťovacím řízení, jednou v samotném řízení vyměřovacím. Proto například pro vydání zajišťovacího příkazu bude významná samotná účast daňového subjektu v podvodném řetězci, účast, která potenciálně (dle dalších zjištění ve vyměřovacím řízení, včetně otázky dobré víry daňového subjektu) může založit budoucí doměření DPH. Naopak bezvýznamné pro toto stádium daňového řízení budou otázky, zda snad daňový subjekt byl v dobré víře, že se účastní plnění daňovým podvodem nezatíženého.“*

Zajišťovací příkaz lze vydat i v případech, kdy ucelený a logický okruh indicí nižší intenzity svědčí o nedobré ekonomické situaci daňového subjektu, případně tu existují jiné obavy, že daň bude v době její vymahatelnosti nedobytná, nebo že v této době bude vybrání daně spojeno se značnými obtížemi.“

Krajský soud se dále zabýval otázkou, jaký vliv má zahájené insolvenční řízení na probíhající daňovou exekuci.

Vyhláškou ze dne 3. 8. 2016, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-3 oznámil Krajský soud v Českých Budějovicích jako insolvenční soud zahájení insolvenčního řízení se žalobcem. Podle § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona je se zahájením insolvenčního řízení spojen ten účinek, že výkon rozhodnutí nebo exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést. Obecně tedy platí, že samotné provedení exekuce je možné realizovat až po ukončení insolvenčního řízení. Novelou insolvenčního zákona č. 334/2012 Sb. byla do tohoto zákona včleněna výjimka z uvedeného pravidla, která je specifikována v ustanovení § 82 odst. 2 písm. b). Podle zmíněného ustanovení může insolvenční soud předběžným opatřením omezit z důvodů hodných zvláštního zřetele a způsobem stanoveným v předběžném opatření některý z účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení uvedených v § 109 odst. 1 písm. c), neodporuje-li to společnému zájmu věřitelů. Insolvenční soud je tak nadán pravomocí povolit i po zahájení insolvenčního řízení např. provedení exekuce majetku dlužníka, a to i bez návrhu.

Po zahájení insolvenčního řízení podal žalovaný k insolvenčnímu soudu dne 11. 8. 2016 návrh na nařízení předběžného opatření na ustanovení předběžného insolvenčního správce. V návrhu žalovaný uvedl, že k danému dni evidoval na daňovém účtu dlužníka daňové nedoplatky na dani z přidané hodnoty ve výši cca 45 mil. Kč. Dle dosavadních zjištění správce daně je předpoklad stanovení daně z přidané hodnoty za jednotlivá zdaňovací období leden 2013 až listopad 2013 v celkové výši cca 106 mil. Kč bez příslušenství, tedy bez vyčísleného penále a úroku z prodlení. Vzhledem k tomu, že žalobce splatné daňové nedoplatky nezaplatil, vydal správce daně výše uvedené exekuční příkazy na přikázání pohledávky z účtu u bank a na prodej movitých věcí. Po zahájení insolvenčního řízení žalovaný ukončil započatý soupis zboží ve skladovacích prostorech a tyto prostory zůstaly zaplombovány. Soupis movitého majetku nebyl dokončen především z důvodu neposkytnutí součinnosti ze strany žalobce, neboť správce daně chtěl ze soupisu vyloučit zboží, jehož vlastníky byli stále dodavatelé na základě výhrady vlastnického práva dle § 2132 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Žalobce však nepředložil potřebné účetní dokumenty, které správce daně k soupisu veškerých zásob zboží potřeboval. S ohledem na tyto skutečnosti považoval žalovaný ustanovení předběžného správce za opodstatněné především z důvodu nezbytné inventarizace majetku žalobce, přezkoumání účetnictví a daňové evidence žalobce a rovněž z důvodu zabezpečení zachování majetkové podstaty proti jakýmkoliv negativním úkonům třetích osob.

Insolvenční soud vydal dne 17. 8. 2016 usnesení, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016-A-6. Výrokem II. tohoto usnesení se nařizuje předběžné opatření, kterým se omezuje účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení uvedený v § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona, a to tak, že se žalovanému umožňuje provést již nařízenou exekuci, nařízenou exekučním příkazem na prodej movitých věcí s omezením, aby výtěžek dosažený zpeněžením byl po dobu probíhajícího insolvenčního řízení vedeného u krajského soudu k dispozici v tomto řízení. V odůvodnění tohoto usnesení insolvenční soud popsal důvody, pro které

neustanovil předběžným opatřením předběžného správce a rovněž odůvodnil výrok II. usnesení, a to následujícím způsobem: „Soud se ztotožňuje s v návrhu prezentovanými obavami Finančního úřadu a nutností zabránění hrozícím následkům, má však za to, že nejrychlejším a nejefektivnějším způsobem dosažení takového výsledku je pokračování v daňové exekuci ve fázi dokončení soupisu veškerých zásob zboží. Kromě toho je zřejmé, že je to Finanční úřad, kdo je nejlépe informován o stavu majetku dlužníka, jeho účetnictví, i dalších rozhodných okolnostech a v dané fázi insolvenčního řízení se jeví nadbytečným předávat všechny tyto informace třetí osobě, která by vlastně ve věci zjišťování majetku dlužníka a seznamování se s jeho účetnictvím začínala znovu od počátku. Vedle toho, pokud se týká majetku třetích osob, je to právě Finanční úřad, který je podle daňového řádu adresátem podání takových osob směřujících k vyloučení majetku z exekuce. Konečně předmětem exekuce jsou věci sloužící zajištění přihlášené zajištěné pohledávky Finančního úřadu, který, bude-li jeho pohledávka zjištěna jak tvrdí, bude konzumovat výtěžek exekuce a její dokončení tedy na něm lze požadovat. § 111 insolvenčního zákona pak jasně stanoví povinnosti dlužníka po zahájení insolvenčního řízení, v rámci kterých jsou podle názoru soudu řešitelné některé technické problémy související s umístěním jističů a rozvodů médií ve skladech dlužníka.

Soud proto z důvodů výše uvedených návrh na nařízení předběžného opatření spočívajícího v ustanovení předběžného insolvenčního správce a stanovení jeho práv a povinností, jak navrhuje Finanční úřad, zamítl a k dosažení téhož výsledku, podle názoru efektivnějším a rychlejším způsobem, tedy řádným provedením daňové exekuce prodejem movitých věcí nařídil bez návrhu podle § 82 odst. 1 a odst. 2 písm. b) insolvenčního zákona předběžné opatření, kterým omezil účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení uvedené v § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona, podle kterého jinak exekuci nelze provést. Řádným provedením daňové exekuce nebude žádný z účastníků insolvenčního řízení nespravedlivě poškozen nebo zvýhodněn, dojde k rychlému, hospodárnému a co nejvyššímu uspokojení věřitelů a v neposlední řadě i k zachování a ochraně práv třetích osob. Pro uvedené důvody vhodné zvláštního zřetele tedy soud vydal předběžné opatření, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení, kterým současně zajistil, aby výtěžek dosažený zpeněžením byl k dispozici podle pravidel stanovených insolvenčním zákonem v případě, že bude zjištěn úpadek dlužníka a tento řešen některým ze způsobů předvídaných insolvenčním zákonem.“

Exekučním příkazem na prodej movitých věcí byla nařízena daňová exekuce prodejem movitých věcí k vymození nedoplatku ve výši 74.902.697 Kč a bylo stanoveno, že bude proveden soupis movitých věcí žalobce, které podléhají exekuci, následně jejich zpeněžení, nevylučuje-li to povaha věcí, a z výtěžku prodeje bude uspokojen nedoplatek, pro který byla exekuce nařizována. Věci, které mají být prodány, určí daňový exekutor v soupisu věcí a s takto sepsanými věcmi nesmí nadále žalobce nakládat. Podle § 204 odst. 1 a 2 je právní jednání porušující uvedenou povinnost neplatné. Správcem daně bylo v protokolu o nahlížení do spisu ze dne 5. 9. 2016, č. j. 1837925/16/2201-80541-306431 uvedeno, že pokračuje v soupisu majetku žalobce, který je prokazatelně v jeho vlastnictví. Takový majetek představuje manipulační technika a počítače žalobce.

Ustanovení § 207 daňového řádu vymezuje způsoby, jakými může být sepsaný majetek zajištěn pro účely daňové exekuce, zejména v tom smyslu, aby nedošlo k maření samotné daňové exekuce různou manipulací a nakládáním sepsanými věcmi v rozporu se zákonem. Je-li na straně správce daně důvodná obava, že sepsané věci budou jakkoliv poškozeny, pozměněny, ukryty, odcizeny nebo jiným způsobem znehodnoceny pro účely daňové exekuce, správce daně tyto sepsané věci odejme a vhodným způsobem je zajistí.

Zákon předpokládá, že k tomu může dojít i dodatečně. Režim sepsaných věcí závisí na uvážení správce daně a na okolnostech konkrétního případu. Podle § 207 daňového řádu má správce daně tři možnosti, a to 1) odebrání věcí a jejich vhodné zajištění; 2) uložení sepsaných věcí se souhlasem dlužníka do dlužníkem vyhrazené místnosti, uzamčení místnosti a její opatření úřední uzávěrou; 3) ponechání věcí na místě jejich sepsání a jejich viditelné označení. Ponechání sepsaných věcí na místě jejich soupisu a jejich opatření viditelným označením je základní variantou, byť ji daňový řád uvádí až na třetím místě. K předcházejícím dvěma způsobům zajištění sepsaných věcí by mělo dojít v případě důvodné obavy z jejich zničení, poškození, změny, odcizení či jiné manipulace a je na daňovém exekutorovi, aby zvážil okolnosti, které mohou směřovat k odebrání věcí.

Krajský soud má za to, že odpojení datového kabelu představovalo faktický úkon, resp. faktický pokyn správce daně, neboť aniž by bylo vydáno formální rozhodnutí, žalobce musel tento zásah respektovat. Faktické pokyny úřední osoby (představitel orgánu veřejné správy) v konkrétních případech zasahují do práv a povinností jednotlivců. Faktický pokyn je charakteristický tím, že zde chybí formalizovaný postup, k takovému úkonu ale musí existovat zákonné zmocnění. Dá se tedy shrnout, že pojmovými znaky faktického pokynu je jeho neformálnost, soulad se zákonem, pokyn je vydán úřední osobou, typicky proběhne v terénu mimo oficiální místo výkonu orgánu veřejné správy a je právně závazný, neboť adresát faktického pokynu je povinen jej respektovat, zpravidla podle jeho obsahu je povinen něco konat, něčeho se zdržet nebo něco strpět. Faktický pokyn může mít podobu zajišťovacího úkonu, kdy se jedná o prostředek k zajištění určitého formálního procesu a osoba, vůči které zajišťovací úkon směřuje, je povinná jej strpět, případně poskytnout potřebnou součinnost k jeho provedení. V tomto konkrétním případě představuje formální proces soupis movitého majetku za účelem jeho zpeněžení v daňové exekuci a odpojení datového kabelu je zajišťovacím úkonem směřujícím k naplnění účelu daňové exekuce, tedy k prodeji zajištěných serverů a ostatního příslušenství.

V nyní posuzované věci prováděl správce daně soupis movitého majetku za účelem jeho následného zpeněžení v rámci daňové exekuce. Správce daně byl bez pochyby oprávněn provést soupis serverů žalobce, které jsou movitými věcmi v jeho vlastnictví, a to na základě exekučního titulu, jímž byl exekuční příkaz na prodej movitých věcí. Správce daně v Protokolu vyjádřil úmysl sepsané věci převést na místo jím určené. Tento úmysl je konkretizován ve výzvě ke splnění povinností podle § 11 odst. 1 písm. d) daňového řádu ve spojení s § 206 odst. 5 daňového řádu, která je součástí Protokolu a zní tak, že: „*správce daně... vyzývá M. K., zástupce společnosti T-Mobile, aby dle pokynu správce daně věci, jež byly sepsány v daňové exekuci nařízené exekučním příkazem č. j. 1504890/16/2201-80541-306431 ze dne 22. 6. 2016, odevzdal na místě určeném správcem daně.*“ Je tedy logické, že ke splnění ve výzvě stanovené povinnosti odevzdání serverů na místě určeném správcem daně, muselo dojít k jejich odpojení od datového kabelu. Důvod, proč nakonec servery odvezeny nebyly, není krajskému soudu znám, nutno však podotknout, že tato skutečnost podle soudu nemá vliv na zákonnost faktického zásahu odpojení datového kabelu.

Ve vztahu k podmínkám, které musí být kumulativně splněny, aby krajský soud shledal důvodnost podané žaloby na nezákonný zásah, pokyn nebo donucení správního orgánu, je nutné konstatovat, že nebyla splněna třetí zákonná podmínka, tedy nezákonnost zásahu. Podle krajského soudu zásah nebyl nezákonný, neboť správce daně se neodchýlil od ustanovení daňového řádu, které daňovou exekuci prodejem movitého majetku upravují. Jak krajský soud uvedl výše, odpojení datového kabelu bylo zajišťovacím úkonem správce daně. Tímto zásahem musel žalobce strpět stav, kterým bylo přerušení datového spojení. Nejedná se

však o zásah nezákonný, neboť žalovaný byl nadán zákonným zmocněním. Daňová exekuce u žalobce probíhala v mezích zákona, kdy správce daně disponoval platnými exekučními tituly, a exekuční řízení bylo zahájeno vydáním exekučních příkazů, jak již krajský soud popsal výše. Žalovaný přistoupil k soupisu movitého majetku žalobce rovněž v zákonných mezích, z nichž nevybočil ani při samotném zajištění sepsaných movitých věcí.

K argumentaci obsažené v druhém odstavci na straně 4 žaloby soud poukazuje na to, že odpojení serverů představovalo jeden z úkonů učiněných v rámci provádění daňové exekuce, což dělo se pro prve uvedené důvody zákonným způsobem souladným s § 207 odst. 1 daňového řádu. Na povinnosti žalobce strpět omezení z toho plynoucí nemá žádný vliv tvrzení žalobce o možnosti využít uložená data k dalším úkonům v řízení, které v žalobě vypočítává.

Nelze než uzavřít, že v posuzované věci nebyl učiněn žádný neformální úkon, pokyn nebo donucení, který by svým obsahem odporoval zákonu. Žaloba je tak zjevně nedůvodná a krajský soud ji z uvedených důvodů podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl. Jestliže soud neshledal, že tvrzený zásah byl nezákonný, nebyl důvod přikázat žalovanému uložit opatření navržená žalobcem v odstavcích 2 a 3 petitu.

O náhradě nákladů tohoto řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1, věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti nějaké náklady vznikly. Krajský soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 28. března 2017

JUDr. Věra Balejová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sládková Blanka